

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
 1 óra 2 K | 1 óra 2-50 K
 1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Érkezéskor a kiadóhivatalt Szent István-tér 1. Telefon 208.

Feladás szerkesztő: Hajós József.

A város költségvetése.

A költségvetési bizottság folyó hó 4-én kezte meg a városi háztartás költségvetésének tárgyalását. A hiszpanizárak folyó évi költségvetését már korábban lefolytatta a bizottság, és így mi akadály sincs annak, hogy végre a háztartási költségvetés is megállapíttassék.

A főzámvevő által készített tervezet, mint azt köztudott, hatalmas összegre rugó hiányt állapít meg, amelynek fedezéséről gondoskodni kell. A főzámvevő fedeztetni a telekérték emelkedés után kivetendő illeték jövedelmét tartja a leggyorsabbnak.

A bizottság teljes mértékben osztja a főzámvevőnek a telekértékemelkedés illetékre vonatkozó fellegását, elvben ki is mondogatta, hogy a kérdést ko mely megtárgyalás alá kell vinni, mert a város érdeke, okvetlen megköveteli ennek a tényleges pji jövedelmi forrásnak meggyarítását, azonban számolni kell azaz a körülménnyel, hogy a telekérték emelkedési illeték jövedelme a folyó évi költségvetésben fedeztetni még nem szerepel, mert a vonatkozó szabályrendelet lefolytása és kormányhatósági jóváhagyása, valamint életbe lépése a folyó évben aligha történhetik meg.

Elvilámondogatta a bizottság, hogy a fedezetlen szükséglet biztosítására a potató emelés, ez közebb semmi esetre sem folyamodit, mert nem tartja igazságosnak, hogy a háború okozta súlyos gazdasági viszonyoknak minden terne a moziáni generációt sújtva és arra az alv álláspontra helyezkedik, hogy a háború okozta tehertöbblettel bizonyos hosszabb időre osztassanak fel a város polgárait közdit. Epe ezért a költségvetési hiány és az előre láthatóan még beálló deficit fedezésére hosszabb lejáratu megfelelő összegű amortizációs kölcsönt vegyen fel a város.

Szükségességnek mondogta ki a bizottság a városi jövedelmeknek minél fokozottabb emelését. Előszörben elmaradhatatlan kötelezősége szögzotta le a bizottság, hogy a város tulajdonát képező több ezer holdnyi terület földjeken a gazdálkodást minél intenzívebbé minél jövedelmezőbbé kell tenni.

Szükségességnek mondogta ki a bizottság a városi legelők fokozottabb hasznosítását, illetve a legelőtési díjaknak újabb, a viszonyoknak szarvasmarha értékek emelkedés, tojárák emelkedését és egyéb hasonló szempontoknak megfelelő emelését.

Szükségességnek mondogta ki a bizottság a városi nádtermelés jövedelmezőbbé tételét, figyelem fordítandó arra, hogy a fiatal nád lakmányozásra hasznosították, szögzött köldözésre atermalmas és termelőségük és az arra megfelelő területeken vezesse be a város a citrok termelését is.

Szükségességnek mondogta ki a bizottság a hogy az öreg lakat vágassa ki és hasznosítsa a város. E révén mintegy 20-000 korona érték várható.

Revizió alá veszi a város a östterületek használatát után bérleteket magánosok által fizetett bérleteket és azokat jelenleg nyen emelni fogja.

Szükségességnek mondogta ki a bizottság a város által termelt homok árának emelését és a városi bányák kitermelésének gazdaságosabbá tételét.

Szükségességnek mondogta ki a bizottság a városi helypénzdíjak újabb emelését és elvül mondogta ki mindjárt azt is, hogy szükségességnek látja azt, hogy a helypénzek is fizessenek helypénzt.

Kimondotta a bizottság, hogy a városi vigálmadó szabályrendeletének kormányhatósági jóváhagyását sürgetesse meg a város és azt mielőbb léptesse életbe.

A költségvetési bizottság tárgyalásait még folytatja.

A fehérvári betörők.

A fehérvári betörések tetemesnek kézikérítése érdekében olyan munkát végzett rendőrségünk, amely nemcsak eredményességét fogva, hanem a kivétel erélyessége, gondossága és buzgótsága által is teljes elismerést érdemel.

A fehérvári bűnbanda középpontjában egy székesfehérvári fiatal ember, Kron Sándor 22 éves kesz-keméti születésű, székesfehérvári illetőségű cipészsegéd áll. Fehérváron nevelkedett, itt előbb a szobafestő mesterséget tanulta és tünit ilyen sok helyen szerzett helyi ismertet. Ezt értékesítette most betörésben gyakorlatot a kóstársáival.

Az első büntetési f. év januárjában volt munkaadójánál, Márkus Adolf ös utcai cipésznél követte el. Bár munkaadójától 200 korona előleget vett, távoznit akart töl és mikor Márkus munkakönyvének és szerszámainak kiadását megtagadta, Kron ugy segítte megán, hogy a műhelyből cipőtalpat és cipőket lopott, azzal meggyököt és azokat értékesítette. Budapesten és Pest környékén több kisebb-nagyobb "vállalkozásban" vett részt, ebbei képességet most már Fehérváron igyekezett hasznosítani.

Virág Ferenc Simor utcai cipőüzlete volt az első, ahol két társával, egy Paucsek István nevű többszörösen büntetett, a betörő világban közismert notorius alaknak és még egy hasonló egyénnel, akinek a nevét azonban Kron még most sem tudja, követte el a betörést. A szakmány értékesítése után Kron 400 korona dividendát kapott.

A másik betörést Márkus Adolf nál követte el március 26-án, itt is három voltak, élükön Kronnal. Az itt szereplő két társának nevét azonban Kron nem tudja, azok sem tudják az ő nevét, mert neveiket egymással nem közölték és pedig azért nem, hogy ha valamelyikük rendőrkézre kerül, ne tudják egymást elárulni.

Kron Sándor töredelmesen értékesítesen és láthatóan színtelen váll Ság Lajos rendőrfőkapitány előtt. A Márkus féle betörés után jegy nélkül utaztak Budapestre és pedig olyanformán, hogy az egyik betörő katonai egyenruhában, katonai menetlével ugy szerepelt, mintha Kron és a harmadik betörő katonai szökevényekként kíséreté.

A Márkusot lopott holmik értékesítése után ebből Kronnak 200 koronát juttattak a szűkmarku cinkosársak.

Március 27-ri 28 ra virradó éj. szaka történt a Deutch Manó és Fia cégnél a betörés. A nyomozás során tudomást szerzett arról a rendőrség, hogy a betörők Husvétkor ismét operálni akarnak városunkban. Ság Lajos rendőrfőkapitány személyes vezetésével három egymást követő éjszaka az egész város területén, minden csak a legeskezebb mértékben is gyanus helyen, alapos razzia! volt. Ennek nyomán vetődött fel az a gyanu, hogy a Márkus féle betörés egyik tettese Kron Sándor és ez a Kron letelezte a betörőket a Virág és Deutch féle betöréseknél is. Megtudta rendőrségünk, hogy Kron Budapesten munka nélkül csavarog. A főkapitány a gyors eredmény biztosítása érdekében Osváth Sándor detektívét egy katonarendőr társaságában azonnal Budapestre küldte s fáradszattalan kutatás után Osváthnak sikerült is Kron letelteni és Fehérvárra szállítani. Itt aztán rövidesen teljesen rendőrségünk kezére került a betörések kulcsa. Kron tudja, hogy töredelmes vallomással jelentékenyen enyhít a helyzetén, egészen világos képet nyújtóan mondja el mindazt, amire a kihallgatásai végző főkapitány kíváncsi.

Deutch féle betörést teljes részletességgel mondogta jegyzőkönyvébe. Verették és a betörők tulajdonképeni végrehajtója az a Paucsek István, aki a Virág féle betörést is követte. Kron halmozta a társaságot és asszisztált Paucsaknak

a betörés végrehajtásában is, másikk két társuk: az egyik egy Lajos nevű szakaszvezető, aki hónapok óta katonaszökevény és betörésekből és lopásokból él, negyedik pedig egy lakatos segéd, akinek nevét Kron nem tudja, de ismertető jellemzésül annyit tud róla, hogy a betörő világban Szt. Mária néven ismerik. Bekketen az utcán "falatnak", vagyis őrt állottak és arra ügyeltek, hogy esélyes veszély idején figyelmeztessenek az üzlet helyiségben dolgozó társaiat.

A Deutch cégtől lopott selyemárut Budapestben Paucsak 2350 koronáért értékesítette.

A Kron által adott utmutatás most már egyenesen az orgadákhoz vezet. Ezeknek megállapítására a főkapitány Osváth detektívét ismét Budapestre küldte. A fehérvári rendőrség sikeres és huzgó erélye az ország különböző városaiban elkövetelt lenge leg betörés, kasszurás tetteselt juttatja rendőrkézre.

Osváth Sándor rendőrségünknek új detektívje e minőségében kitünően vizsgázott le. A fehérvári betörők és orgadák kinyomozásának nagy munkájából az országjárás neki jutott, és ő terhes feladatát olyan sikerrel oldotta meg, hogy ahhoz nemcsak Ság Lajos rendőrfőkapitány, hanem a budapesti rendőrség bünyű osztályának vezetői is a legmelegebben gratulálhatnak. Az Osváth érdeme, hogy egy országjárte szerzetkelt betörő és kasszuró banda tagjai rendőrkézre jutottak Budapesten, Ujpesten, Győrött betöréseket, Ujpesten, Miskolcon, egy Székesfehérváron betöréseket és kasszurásokat követtek el a banda tagjai, akik közül a Fehérváron fogva levő Kron Sándoron kívül a fehérvárci szeleplei betörők közül már fogva vannak: Major Lajos lovász 32, gy. e. beli szakaszvezető, aki március 19, óta székesben van, továbbá Kovács Imre 24 éves géplakatos a békéscsabai katonai szakmunkás csoport munkása, aki szintén szökevény és Paucsak István notorius betörő.

A Deutch Manó Fia cégtől lopott nagymennyiségű selyemárut nagy részét Osváth detektív Budapestben megtalálta. A selyemket Major Lajos adta el. Kürschner Béla budapesti Murányi utca 43. sz. alatti kereskedőnek összesen 2250 koronáért. Ez a Kürschner még az nap 52 télt Guth és Halász Bécsi utcai divatárú cégnek adott tovább 9395 korona 55 fillérért. Ennél a cégnél 45 télt még megtalált és elfoglalt Osváth és azokat Fehérvárra is szállította.

A Deutch Manó Fia cégnek elkövetelt betörés alkalmával lopott ékszereket a betörők uryancsak

értékesítették. Budapestén, de azokat összetörték és ilyen formában adták el pesti ékszereseknek, órá-soknak, azokat tehát megtalálni ma már lehetetlen.

A Virágt Ferenc és Márkus Adolphi lopott cipőket, bőrárukat sem sikerült már megtalálni, mert azok közben már oly sok kézben mennek keresztül, hogy ma már nyomuk veszett. Az orgazdának azonban nyomában van a rendőrség.

HIREK.

— **Értesítés.** Több oldalról jövő kérdésekkel és az uton csak annyit válaszolhatok, hogy a Ker. Sajó választás és a Szocialis Néppárt között ma már gámi féle differencia nem forog fenn többé, miért is a Ker. Sajó részvények terjesztése föléltendő szorgalmazandó.

Adony, 1918. április 5. Csángy Gyula Egyh. Kath. Egyesületek felgyelölje.

— **Megyéspüspökünk az erkölcsi hanyatlás okairól.** A Magyar egyestlet a leánykereskedés elleni rendezésében ma kezdődött meg az az előadás-sorozat amelynek célja a közönség figyelmét az általános erkölcsi hanyatlás okaira fölhívni. Az első előadást Prohászka Ottó bár de püspök tartotta. A hitelenség, mint az erkölcsi hanyatlás okozója címmel. Kifejtette, hogy az erkölcsi érzéketlenség, amely az ösztönöket fölszabadította a világháború alatt a nőkre is átterjedt. Ez romboló hatással volt, az erkölcsi eldurvultak. A tisztaság érzete és a vallásosság az egyedüli fegyverek a pusztító veszedelem ellen, mert a hitelenség szabaddítja föl az elnyomott szunyadvó ösztönöket, okozza az erkölcsi érzéketlenséget. A beszédet részletesebben a holnap lapunkban közöljük.

— **A Hadsegélyző közgyűlése.** Vasárnap d. e. fél 12 órákor tartotta a Székesfehérvári és Fejérmegyei Hadsegélyző, megyei és városi Ö. H. J. évzáró közgyűlést. Az ülésen, amelyen Szűcs Jenő alispán elnökölt, szép számu közönség jelent meg. Szily János irodavezető ismertette a zárszámadásokat, mit a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett. Majd pedig egyhangú lelkesedéssel vették tudomásul a bizottságok készpénz egyenlegét. Ezerint a Hadsegélyző bizottság 58670 kor. 23 fill. a megyei Ö. H. J. 56192 kor. 13 fill. a városi Ö. H. J. 11977 kor. 20 fill. tehát összesen a három hadjótékony intézmény 126839 kor. 46 fill. készpénz töké felett rendelkezik. Ezután Szily János irodavezető még bejelentette, hogy Kovács Ferenc börtönjárás az általa szállított anyagokból készült 300 pár cipőért megelégedést nem kíván. A nemes célt szolgáló értékes ajándékért a közgyűlés elismerést és halas köszönetet szavazott. Kovács Ferenc börtönjárásnak, ugyintén eredményes nagy munkájukért Baranyai Lajosnak lapunk volt "Ioszerkesztőjének és Billei Ferencnek jegyzőkönyvi köszönetet nyújtottak. Kisteleki Kisván esperes plebánus vázolta ezután a két alelnök Szűcs Jenőné és Helfay Jenőné táradhatatlan munkásságát, köszönetet mondott Majer Pál ezredesnek az egyesület támog

gatásáért s meghajtotta az elismerés zászlóját Szily János irodavezető előtt, aki szívvél lélekkel dolgozik, fáradtságot nem ismer. s preciz munkájával a szakkörök legteljesebb elismerését vívta ki. A közgyűlés délben fél 1 órákor ért véget.

— **Halálozások.** Mattausch Gyula mozdonyvezető, Kerbler Aranka férje f. hó 7-én elhunyt. Temetése ma délután 5 órákor lesz a Szentkereszt temető halottas házából.

Gyuracska János-szabó, 40 éves korában a harctéren kapott betegség következtében elhunyt. Temetése szedán délután 4 órákor lesz a Selyem-utca 10. sz. gyászházából.

— **Bécsben április-hetedikétől tilos a fűtés.** Az alsóausztriai helytartó április 7-ét kezdve rendkívül eltiltotta a fűtést Bécsben és Alsóausztriában. A helytartó a rendőrtörvény szabályaival okolja meg.

— **Kabaré Nagyperkátán.** Husvéthétfőn a perkátai urfi fiataiság a kábh. kaszinóban kabarét rendezett s a vak katonák javára 150 korona folyt be. Gabler Vilma s Mancsi, Szolovits Gizike és Markó Mária névűek a "Főzőiskola" című szindarabot adták elő. "Taborítz mellet" ének is volt, szavalt és párbeszéd egészítette ki a műsort.

— **Pogromok Turkesztánban.** Koppenhága, apr. 6. A cionista szervezet koppenhágai irodája a szentpétervári főszervezetől híreket kapott arról, hogy Turkesztánban zsidó pogromok voltak. Kököndban 300 zsidót megöltek és ezeket kifosztották. Az őzszes kis helységekből rablást és gyilkosságot jelentenek. Korucskamban óráról-óra várják a zsidó pogromok kitörését. Herzfeldet, a turkesztáni pénz ügyminisztert, a cionista körlel bizottság elnökét meggyilkolták. A helyzet kétségbeesítő. Segítő bizottságot alakítottak. Ukrajnából is zsidó pogromokat jelentettek. Ginevóban csaknem az egész zsidó lakosságot meggyilkolták.

— **Befőtések.** Borbás Mihály száazréti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy szombatról vasárnapra virradó éjszaka kamrája zárt ajtaját ismeretlen tettesek feltörték és a kamrából 2 lószerszámot, lópokrócot, zsákokat, kötőfekeket összesen 1000 kor. értékben elloptak. — Vasárnapról hétfőre virradóra pedig az Apolló színház mellett levő gépészműhelybe törttek be, amely Pető János lakatos tulajdona s 2 korona készpénzt és 100 korona értékű szerszámokat vittek el.

— **A városi segélypénztár** azon hadsegélyzettek részére, kik segélyüket március hóra nem vették fel, szerdán, 10-én délelőtt 8—10 óráig pótlást tart.

— **Jön a cipőjegy.** A kereskedelmi miniszteriumban legutóbb tartott cipőankétén igen hehátón tárgyalták a cipőjegyek életbelepítésének tervét. Ennek kapcsán újabb árszabályozást is terveznek s ezért felhívják a szakértekeliséget, hogy a tájékoztató és irányárakat április hatodikáig jelentésbe, információk szentint azt is tervezik, hogy a luxuscipők gyártását egyelőre hat hóra betiliják csak a fekete sevro és boxhőrből szabad cipőt készíteni minden díszítés nélkül és legfeljebb fizenhat centiméter magasat.

— **Lopás a börtönben.** Kovács Ferenc helybeli börtönjáró feljelentést tett a rendőrségen, hogy a gyárban alkalmazott őrszadifogoly tőle több félig kidolgozott bőrt tulajdonított el. A tolvaj muszka a rendőrség foglya marad, míg a nyomozást befejezik, akkor átadják őt a katonai hatóságnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mind azoknak, kik boldogult férjem vatalára koszorút helyeztek temetésén megjelentek különösen a Tek. kir. törvényszéki tisztviselő karnak és az ügyvéd karnak, kik testületileg a temetésen megjelentek és részvételnékn bármi módon kifejezést adtak ezuton mond' halás-köszönetet Rieder család.

— **Tisztelettel értesitem** vevőimét, hogy hosszabb idő óta szünetelő faaprításomat újból üzembe helyeztem s ezentul aprított tűzfát rendszeren szállíthatok. Balogh Lipót.

— **Szept. májtot pórszén** arctisztálanság ápolására biztos halálen szer a "Korona telkrém" (ezelőt Crème de Laitelne), mely párszort használat után az arcot bárszonsimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 2 K. Nagytégely 4 K. A tégelyeket 20 fillérről visszaveszi. Kapható: Szűcs Róbert gyógyszerárában.

— **Székesfehérvári közp. szesz-főző szövetkezet** irodáját Távirdu-utca 6. szám alá helyezte. Telefon 287.

— **Könöges ellen kitűnően bevált** háziszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható: Szűcs Róbert király-téri gyógyszerárában.

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli: Henny Porten remek vigjátéka a "Menyasszonyrablás" ma kedden, április 9-én szerepel uoljára az Uránia műsorán. Jegyek előre vehetők 11—12 óráig az Uránia pénztáránál és Ullmannál egész nap.

Kiskertések figyelmébe.

A fennmaradt kiskertek szétosztása kedden, április 9-én délután történik és pedig 2 órákor a Sörház felett, 3 órákor a Szedres-kertnél, 3 órákor a Komlós-kertnél. A Hitelszövetkezet igazgatósága.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől. ud 3369/1918. szám.

Felhívás a fa és szőnkereskedőkhoz.

Értesitem a város fa és szőnkereskedőit, hogy a fa és szőnkereskedészetekben 1918. március 31-ig beállott változásokról kiállítandó "Jegyzék" nevű nyomtatványok, Zichy ház, II. sz. sz. hiv. helyiségben átvehetőek. Székesfehérvár, 1918. április 8-án. Dr. Saára Gyula polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetéseikért 10 szög 1.50 kor., azonfeül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Parádés kocsiat konvencióis jó fizetéssel azonnali betelepésre fel fogad Fülöp-majori kastély, Pátka.

Bejáró kerestelik Vörösmarthy tér 1. sz. kosztál.

Egy buzaftöld kiadó Királykút-utca 9. szám.

Eladó nyolc métermáza baltacipetvomag kicsinyben is. Velence plebánia.

Egy 4 m. 93 cm. hosszú és 3 m. 67. cm. széles ponyva eladó. Öreg-utca 25. sz.

Nagyobb mennyiségű tölgytakarót ajánlhatunk tagjainknak. Előjegyzéseket a hivatalos órák alatt elfogadjunk. Székesfehérvári Hitelszövetkezet.

Különbféle kertivetemény-magvak, málnatövek, nemes kizelenin-szamóca, (eper) és ibolyapalánták kapható Széchenyi-u. 26. sz. a.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Atulított a tulajdonosok megbízásából a székesfehérvári 1125. számú tkvi betétben A. I. 1—2 sor, 1924., 1925. hrsz. alatt felvett 1021 □-öl területű Sár-utca 4. sz. alatti lakóházat és kertet folyó évi április hó 21-én, vasárnap d. e. 10 órákor ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom. Érdeklődők irodámban bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Székesfehérvár, 1918. évi április hó 3-án.

Dr. Molnár János ügyvéd

Uránia-színház

Hétfőn és kedden, április hó 8. és 9-én: „PRIMAVERA.” Dráma 4. felvonásban. HENNY PORTEN főszereplésével: Menyasszonyrablás Vigjáték 4 felvonásban. Előadások fél 7 és fél 9 órákor.

Apolló-színház.

Hétfőn és kedden, április hó 8 és 9-én: Két filmslágér egy műsoron! A táncosnö gyöngyöl Detektív bohózat 4 felv. A masször leánya. Vigjáték 2 felvonásban. Rendes helyárak. Előadások fél 7 és fél 9 órákor.